“АЭРО НОМАД ЭЙРЛАЙНС” ЖЧКнын ЖҮРГҮНЧҮЛӨРДҮ ЖАНА ЖҮКТӨРДҮ АБА АРКЫЛУУ ТАШУУ КЫЗМАТЫН КӨРСӨТҮҮГӨ АЙКЫН КЕЛИШИМДИН – ОФЕРТАНЫН НЕГИЗГИ ШАРТТАРЫ

1. Ушул документ Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексинин 398-беренесинин 2-бөлүгүнө ылайык айкын оферта (келишим) болуп саналат жана жүргүнчү аба (авиациялык) аркылуу жүргүнчүлөрдү жана жүктөрдү ташуу боюнча кызматтарды алган (сатып алган) учурда ушул документ Кыргыз Республикасынын Жарандык кодексинин 399-беренесине ылайык “Аэро Номад Эйрлайнс” ЖЧКнын жүргүнчүлөрдү жана жүктөрдү аба аркылуу ташуу шарттарын толук жана шартсыз кабыл алуу (акцепти) болуп саналат.

2. Ушул келишим боюнча аткарылган аба аркылуу ташууга (эл аралык же ички) карата төмөнкүдөй жоопкерчилик эрежелери жана чектөөлөр колдонулат:
- Эл аралык аба аркылуу ташууга тиешелүү айрым эрежелерди унификациялоо жөнүндө конвенция (Варшава конвенциясы, 1929-ж.);
- Гаага протоколу (Эл аралык аба аркылуу ташууга тиешелүү айрым эрежелерди унификациялоо жөнүндө конвенцияга түзөтүүлөр киргизүү жөнүндө протокол, 1955-жыл);
- келишим боюнча ташуучулар болуп саналбаган жактар тарабынан ишке ашырылган эл аралык аба аркылуу ташууга тиешелүү айрым эрежелерди унификациялоо боюнча 1929-жылдагы Варшава конвенциясына кошумча конвенция. Гвадалахара 1961-ж.;
- Кыргыз Республикасы тарабынан белгиленген тартипте ратификацияланган башка эл аралык конвенциялар;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамдары.

Ташуучунун жоопкерчилигин алып салуу же чектөө ташуучунун агенттерине, кызматкерлерине же өкүлдөрүнө, ошондой эле Ташуучу тарабынан авиациялык ташуу үчүн колдонулган аба кемесине, мындай жактын агенттерине, кызматчыларына же өкүлдөрүнө жайылтылат.

3. 2-пунктка карама-каршы келбеген деңгээлде ушул келишим боюнча жүзөгө ашырылуучу аба аркылуу ташуу жана ташуучу тарабынан көрсөтүлүүчү кызматтар аба ташуусуна жана кызматтарга акы төлөө үчүн колдонулуучу тарифтердин эрежелерине, ошондой эле ташуунун шарттарына жана ага тиешелүү эрежелерге, ташуучу белгиленген жана ушул келишимдин бир бөлүгү болуп саналган эрежелерге баш ийет.

4. Ушул аба аркылуу ташуу келишиминин шарттары чартер (фрахттоо) келишиминин шарттарында башкача каралбаса, график боюнча аткарылган ташууларга да, чартер (фрахттоо) келишимдери боюнча аткарылган транспортторго да колдонулат.

5. Коддорду (code-share) биргелешип колдонгон рейстерде аба ташууларын аткарууда рейсти аткаруучу авиакомпаниянын келишиминин шарттары колдонулат.

6. Эгерде аба аркылуу ташууну бирден ашык Ташуучу аткарса, алардын ар бири ташуу келишиминин өз эрежелерин жана шарттарын, тарифтерди колдонуу эрежелерин, ошондой эле катталган багажга жана кол жүгүнө карата талаптарды колдонууга укуктуу. Башка ташуучунун рейстерине ташуу үчүн билет берген ташуучу анын агенти катары гана иш алып барат.

7. Бирдиктүү билет боюнча бир нече Ташуучу тарабынан аткарылган аба аркылуу ташуу бирдиктүү ташуу болуп эсептелет.

8. Орунбарды ээлеп коюуда жана авиабилетти тариздөөдө жүргүнчү төмөнкүлөрдү милдеттүү түрдө көрсөтөт:
- негизги жана резервдик байланыш маалыматтары (ал аркылуу жүргүнчү менен, анын ичинде жүргүнчүнүн саякатынын жүрүшүндө байланыш жүргүзүлгөн жүргүнчүнүн жеке актуалдуу байланыш телефонунун номери, ошондой эле жүргүнчүгө дайыма жеткиликтүү болгон электрондук почта дареги; жүргүнчү буга кошумча Ташуучу жүргүнчүгө пландуу жана пландаштырылбаган өзгөрүүлөр жөнүндө кабарлашы үчүн жүргүнчүнүн негизги байланыш телефону аркылуу байланышууга мүмкүн болбогон учурда байланышты сактап калуу үчүн жакын тууганынын же ишенимдүү адамынын резервдик байланыш телефонун көрсөтүүгө милдеттүү. Жүргүнчү ырааттамадагы өзгөрүүлөр жөнүндө кабарлоо үчүн зарыл болгон байланыш маалыматтарын берүүдөн баш тарткан учурда Ташуучу билдирүүнүн берилбей калышы үчүн жоопкерчилик тартпайт. Мындай кечигүү жүргүнчүгө өз убагында билдирүүгө мүмкүн болбогондуктан келип чыкса, отургузууда же бара турган жерине келгенде кечигүү учурунда Ташуучунун акчалай компенсациясы төлөө милдеттенмеси келип чыкпашы мүмкүн.
- бул маалымат ээлеп коюу системасында жана каттоо системасында чагылдырылышы үчүн жана жүргүнчүгө зарыл болгон жардам көрсөтүлүшү үчүн өзгөчө категориядагы жүргүнчүлөргө (жаш балдары бар жүргүнчүлөр, коштоосуз балдар, майыптыгы бар жүргүнчүлөр, оорулуу жүргүнчүлөр, кыймылы чектелген жүргүнчүлөр ж.б.) зарыл болгон кызматтар жөнүндө маалымат.

9. Ташуучу ташууларды ээлеп коюу жана авиабилеттерди сатууну жүргүнчүнүн жеке маалыматтарын милдеттүү түрдө берилгенде жүзөгө ашырат жана мындай маалыматтарды ачыкка чыгарбоого жана аларды иштеп чыгуу жана сактоо үчүн белгиленген Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын бардык талаптарын аткарууга милдеттенет. Жүргүнчү өзүнүн жеке маалыматтарын ээлеп коюунун жана жүргүнчүлөрдү каттоонун автоматташтырылган системасына, башка автоматтык системаларга өткөрүп берүүгө жана Ташуучу жүргүнчүнүн жеке маалыматын, анын ичинде орунду жана кошумча кызматтарды ээлеп коюуну, билетти жана башка эсептешүү документтерин тариздөөнү, аба аркылуу ташуу келишиминин шарттарын өзгөртүүнү, ташуудан баш тартууну иштеп чыгышына, ошондой эле, зарыл болгон учурда, жүргүнчүн жеке маалыматтары мамлекеттик бийликтин ыйгарым укуктуу органдарына гана жана алардын талабы боюнча колдонуудагы мыйзамдардын талаптарына ылайык берүүгө, анын ичинде жеке маалыматтарды чек ара аралык берүүгө макул болот. Ушул шарттардын контекстинде жүргүнчүнүн жеке маалыматтарын иштеп чыгуу деген ташуучунун ташуу келишими боюнча өз милдеттенмелерин аткаруусунун алкагында, ошондой эле жүргүнчүгө Ташуучунун кызматтарына карата жекелештирилген сунуштарды даярдоо максатында жасалган ар кандай иш-аракет же иш-аракеттердин жыйындысын, анын ичинде жеке маалыматтарды чогултууну, жазууну, системалаштырууну, топтоону, сактоону, жаңыртууну, өзгөртүүнү, алууну, пайдаланууну, берүүнү, ээсиздендирүүнү, блоктоону, өчүрүүнү, жок кылууну билдирет.
Кызматтык миссиясын жүзөгө ашыруу үчүн юридикалык милдеттенмеге ылайык жүргүнчүнүн жеке маалыматтары берилген мамлекеттик органдар, эгерде алар коомдук кызыкчылыктарда конкреттүү изилдөөнү жүргүзүү үчүн зарыл болгон жеке маалыматтарды алса, алуучулар катары каралбашы керек.

10. Электрондук түрдө да, кагаз түрүндө да таризделген авиабилет жүргүнчү менен ташуучунун ортосундагы аба аркылуу ташуу келишиминин түзүлгөндүгүнүн далили болуп саналат. Билетти сатып алуу менен жүргүнчү ушул келишимдин шарттарына макул экенин тастыктайт.

11. Билет анда көрсөтүлгөн рейс жана дата боюнча учуу үчүн жарактуу жана ал кимдин атына таризделсе, ошол адамга гана тиешелүү болот.

12. Билеттин жарактуулук мөөнөтү – эгерде ташууга төлөө үчүн колдонулган тарифтин эрежелеринде же Ташуучунун башка эрежелеринде башкача каралбаса, ал таризделген күндөн тартып бир жыл.

13. Билетте Ташуучунун аталышы кыскартылып көрсөтүлүшү мүмкүн. Толук аталышы жана анын кыскартылышы тарифтик маалымдамаларда, ташуу шарттарында, эрежелерде жана тиешелүү Ташуучунун графигинде камтылган.

14. Макулдашылган токтоо пункттары деп жүргүнчүгө берилген билетте көрсөтүлгөн же ташуучунун жүрүү каттамында токтоо пункттары катары ташуучунун ырааттамасында белгиленген пункттар эсептелет.

15. Ташуучу жүргүнчүнү жана багажды жүргүнчү үчүн акылга сыярлык жана алгылыктуу мөөнөттө жеткирүү үчүн өзүнөн көз каранды болгон бардык чараларды көрүүгө милдеттенет. Ташуучу жүргүнчүгө башка аба кемеси менен, башка Ташуучунун рейси жана/же башка транспорт ыкмасы менен учууну сунуштай алат. Ырааттамада жана башка документтерде көрсөтүлгөн убакыт кепилденбейт жана бул келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналбайт. Ташуучу эгерде муну учуулардын коопсуздук шарттары жана/же авиациялык коопсуздук талап кылса, ошондой эле мамлекеттик органдардын талабы боюнча билетте көрсөтүлгөн рейсти жокко чыгарууга же кечиктирүүгө, аба кемесинин түрүн алмаштырууга, ташуу каттамын өзгөртүүгө, анын ичинде билетте көрсөтүлгөн пункттарда конууну өзгөртүүгө же жокко чыгарууга укуктуу.

16. Аба кемелеринин кыймылынын ырааттамасы өзгөргөн учурда ташуучу аба аркылуу ташуу келишимин түзгөн жүргүнчүлөргө бул тууралуу өзүнө жеткиликтүү болгон бардык ыкмалар менен маалымдоо үчүн өзүнөн көз каранды болгон бардык чараларды көрүүгө милдеттенет. Эгерде жүргүнчү ташуу кызматын ээлеп коюуга өзүнүн байланыш маалыматтарын (негизги жана резервдик телефон номерин, электрондук почта дарегин ж.б.) бербесе же ташуучу жүргүнчүнүн саякат учурунда туура эмес же жеткиликтүү эмес байланыш маалыматтарын берүүсүнүн натыйжасында, алардын ар бири боюнча жок дегенде эки жолу кайрылып, жүргүнчү менен байланыша албаса, ташуучу рейстердин ырааттамасындагы өзгөрүүлөр, учуп кетүү/келүү аэропортунун өзгөрүшү, рейстин жокко чыгарылышы же ырааттаманын башка параметрлериндеги өзгөрүүлөр жөнүндө жүргүнчүнү кабардар кылбаганы үчүн жоопкерчилик тартпайт.

17. Жүргүнчүнүн туташ рейстин бортунда орун алуу мүмкүнчүлүгүн жоготкондугу үчүн ташуучу жоопкерчилик тартпайт.

18. Жүргүнчү учуу, баруу жана транзит өлкөлөрүнүн мамлекеттик органдарынын ташууга тиешелүү бардык талаптарына жооп бериши керек, кирүү, чыгуу жана башка тиешелүү документтери (паспорт, башка мыйзамдуу өздүк күбөлүгү, визалар, медициналык тастыктамалар ж.б.) болушу керек жана аэропортко ташуучу белгилеген убакытта жана учууга чейинки бардык мамлекеттик формалдуулуктарды өтүү үчүн жетиштүү убакытта келиши керек.

19. Жүргүнчү каттоодо ага таандык бардык багажды, кол жүгүн жана жеке буюмдарын көрсөтүүгө милдеттүү.

Жүргүнчү тарабынан төлөнгөн тариф үчүн белгиленген каттоодон өткөн багаждын акысыз ташуу ченеминен ашып кеткен учурда жана/же атайын категорияларга кирген жана кошумча акы төлөнүүгө тийиш болгон багажды ташып баратканда, жүргүнчү мындай багажды ташуу үчүн Ташуучу тарабынан белгиленген жана жарыяланган тарифтер (жыйымдар) боюнча төлөөгө милдеттүү. Жүргүнчүлөр салонунда ташылып бараткан кол жүгүнүн салмагы же габариттери белгиленген ченемден ашып кеткен учурда, же мындай кол жүгү Ташуучунун башка талаптарына туура келбеген учурда, жүргүнчү

аны “Аэро Номад Эйрлайнс” ЖЧКнын эрежелеринде каралган тартипте жана шарттарда каттоодон өткөн багаж катары ташуу үчүн бекитүүгө милдеттүү.

Жүргүнчү катталган багаж жана кол жүгүнө Ташуучу тарабынан белгиленген акысыз ташуу ченеминен ашкан багажы үчүн акы төлөөдөн баш тарткан учурда, Ташуучу мындай жүргүнчү менен аба аркылуу ташуу келишимин бузууга укуктуу.

20. Жүргүнчү башка жүргүнчүлөрдүн, үчүнчү жактардын, ошондой эле “Аэро Номад Эйрлайнс” ЖЧКнын алдында өз иш-аракеттери менен алардын мүлкүнө, өмүрүнө жана ден соолугуна зыян келтирген учурда аба кемесинин салонунда ташылып жаткан багажды жана кол жүгүн туура эмес таңгактоо, ошондой эле багажда жана кол жүгүндө аба аркылуу ташууга тыюу салынган же чектелген буюмдарды жана заттарды ташуу үчүн жоопкерчилик тартат.

21. Катталган багаж багаж биркасын көрсөткөн адамга гана берилет. Эгерде багаждын номердик багаж биркасынын айырма талонун көрсөтүү мүмкүн болбосо, анда багажга болгон укугун тастыктаган документтерди көрсөткөн шарттарда гана жүргүнчүгө багаж берилиши мүмкүн.

22. Ташуучунун демилгеси менен жүргүнчүнү жана багажды аба аркылуу ташууну токтотуу төмөнкү учурларда ташуу каттамынын каалаган пунктунда болушу мүмкүн:
- жүргүнчүнүн жанында анын аймагы аркылуу жана аймагына ташуу жүзөгө ашырылган мамлекеттик мыйзамдары жана эрежелери талап кылган бардык зарыл, жарактуу, тиешелүү мөөнөттөрү менен жана талаптагыдай катталган документтери (паспорт, башка жол жүрүү документтери, визалар ж.б.) болбогондо;
- жүргүнчүнүн аба аркылуу ташууга тиешелүү бажы, чек ара, санитардык-карантиндик жана башка талаптарды жана учуп кетүүчү, баруучу жана транзит өлкөсүнүн мыйзамдарында белгиленген талаптарды бузуусу;
- эгерде жүргүнчүнүн ден соолугунун абалы аба ташуунун атайын шарттарын талап кылса же тиешелүү медициналык документтер менен тастыкталган, ошондой эле аба кемесинин бортундагы тартиптин бузулушуна же башка жүргүнчүлөргө аба ташуу келишиминин шарттарына ылайык кызмат көрсөтүүнүн мүмкүн эместигине алып келиши мүмкүн болгон өзүнүн же башка адамдардын коопсуздугуна коркунуч келтирсе;
- жүргүнчүнүн алкоголдук же баңгилик мас абалында болушу, ага тете Ташуучу тарабынан өзгөчө жардам көрсөтүлүшү талап кылган психикалык жана/же дене бойлук абалда болуусу, же мындай абал бортто тартипти бузууга, башка жүргүнчүлөргө олуттуу ыңгайсыздык келтирүүгө алып келиши, ошондой эле жүргүнчөнүн өзү, башка адамдар жана/же алардын мүлкү үчүн коркунуч же тобокелдикти жасоого алып келиши мүмкүн болсо;
- жүргүнчүнүн каттоонун жана/же аба кемесинин бортуна отургузуунун аяктоо убактысына кечигип келиши;
- авиациялык коопсуздук талаптарын аткарууда жүргүнчүнүн учуу алдындагы текшерүүдөн өтүүдөн баш тартышы;
- жүргүнчү аба кемесинин учуу коопсуздугуна коркунуч келтирген же башка адамдардын өмүрүнө же ден соолугуна коркунуч келтирген аракеттерди жасаса, ошондой эле жүргүнчү аба кемесинин командиринин буйруктарын аткарбаса;
- жүргүнчүнүн Кыргыз Республикасынын авиациялык эрежелеринде жана башка ченемдик укуктук актыларында белгиленген талаптарды аткаруудан баш тартышы, ошондой эле жүргүнчү тарабынан аба аркылуу ташуу келишимин ташуучунун демилгеси менен токтоткондо абада ташууга тиешелүү бөлүгүндө көрсөтүлгөн талаптар бузулган учурда өлчөмү ташуу үчүн колдонулган тарифтин шарттарынан көз каранды болгон айыптык жыйым (үстөк айып) алынышы мүмкүн.

23. Жүргүнчү келишимдин колдонуу мөөнөтүнүн каалаган убагында - жүргүнчү үчүн орун ээленген аба кемеси учуп кеткенге чейин аба аркылуу ташуу келишимин бузууга жана ташуучунун тарифтерин колдонуу эрежелери менен аныкталган тартипте аба аркылуу ташуу үчүн төлөнгөн бардык сумманы же анын бир бөлүгүн алууга укуктуу. Учуудан өз ыктыяры менен баш тарткан учурда, жүргүнчүдөн айыптык жыйым (үстөк айып) алынышы мүмкүн, анын өлчөмү ташууга төлөө үчүн колдонулган тарифтин шарттарына жараша болот.

24. Эгерде жүргүнчү ташуу каттамында өзү үчүн ээленген орунду пайдалана албаса, ал бул тууралуу авиабилет сатылып алынган жердеги ыйгарым укуктуу агентке/субагентке кайрылып, Ташуучуга билдирүүгө тийиш. Эгерде жүргүнчү кайрылбаса, анда ал өзү үчүн ээленген орунду пайдаланбаган рейстин учуусунан кийин, ташуу каттамынын бардык кийинки бөлүктөрү жүргүнчүгө кабарлоосуз автоматтык түрдө ээлеп коюу системасы тарабынан жокко чыгарылат.

25. Суммаларды кайтаруу эгерде ташуу каттамдын участокторунун биринде дагы аткарылбаса, билет таризделген күндөн тартып бир жылдын ичинде, же эгерде тарифти колдонуу эрежелеринде жана Ташуучунун башка эрежелеринде башкача каралбаса, ташуунун биринчи бөлүгүнүн учуу датасынан тартып бир жылдын ичинде билетти сатып алган жерде жүргүзүлөт.

26. Акча каражаттары эгерде мындай адам башка жазуу жүзүндөгү тескеме бербесе, ташуу акысын төлөгөн адамга кайтарылат. Эгерде ташуу жүргүнчү үчүн үчүнчү жак тарабынан, анын ичинде юридикалык жак же демөөрчү тарабынан сатып алынган болсо, эгерде тараптардын жазуу жүзүндөгү макулдашуусунда же төлөөчүнүн жазуу жүзүндөгү буйругунда же ташуу келишиминин шарттарында башкача каралбаса, анда ташуудан ыктыярдуу же аргасыз баш тартуу учурунда акча каражаттары мындай үчүнчү жакка кайтарылат.

27. Жүргүнчүгө баруучу өлкөгө кирүүгө тыюу салынса, жүргүнчү бул жагдайга байланыштуу Ташуучу тарткан бардык чыгымдар үчүн жоопкерчилик тартат. Ташуучу жүргүнчүдөн көрсөтүлгөн чыгымдарды Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарында жана аба аркылуу ташуу келишиминин шарттарында каралган тартипте өндүрүп алууга укуктуу.

28. Эгерде авиаташуучунун эрежелеринде башкача каралбаса, ташуучунун аба кемелеринин бортунда тамеки тартууга тыюу салынат.

29. Ташуучунун агенттеринин, кызматкерлеринин же өкүлдөрүнүн эч кимисинин ушул келишимдин жоболорун өзгөртүүгө же жокко чыгарууга укугу жок. Ташуучу каалаган убакта ушул келишимге бир тараптуу тартипте өзгөртүүлөрдү киргизүү укугун өзүнө калтырат.

ЖҮРГҮНЧҮЛӨРГӨ МААНИЛҮҮ БИЛДИРҮҮЛӨР!

1. Мамлекеттик салыктар жана алымдар жөнүндө билдирүү.
Авиабилеттин баасына Ташуучуларга карата мамлекеттик административдик органдар жана аба майдандары тарабынан колдонулуучу салыктар, алымдар жана жыйымдар кирет. Билеттин баасынын олуттуу бөлүгүн түзүшү мүмкүн болгон мындай салыктар жана жыйымдар билетте атайын бөлүнгөн тилкеде (TAX графасы) өзүнчө көрсөтүлөт.

2.Жүргүнчүлөргө Ташуучунун жоопкерчилигин чектөө жөнүндө билдирүү.
- Ташуучу Кыргыз Республикасынын Аба кодексинде, Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларында, мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген, Кыргыз Республикасы катышкан эл аралык келишимдерде, ошондой эле аба аркылуу ташуу келишиминде каралган тартипте жүргүнчүлөрдүн алдында жоопкерчилик тартат.
- Ташуучу жүргүнчүнүн өмүрүнө же ден соолугуна зыян келтиргендиги үчүн, эгерде зыяндын жеңилгис күч жагдайынын же жабырлануучунун ниетинин кесепетинен келип чыккандыгын далилдебесе, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген жоопкерчиликти тартат;
- Жүргүнчүнү аба аркылуу ташуу жүргүнчүнү учуу аба майданында аба кемесинин бортуна отургузган учурдан тартып, жүргүнчү баруучу аба майданында аба кемесинен чыгып кеткен учурга чейинки мезгилди камтыйт;
- Эл аралык аба ташууларында жүргүнчүнүн өмүрүнө же ден соолугуна зыян келтиргендиги үчүн ташуучунун жоопкерчилиги Кыргыз Республикасы катышкан, мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген эл аралык келишимдерге ылайык аныкталат;
- Ташуучу багаждын жоголушунда, кем чыгышында жана (же) бузулушунда (жараксыз кылынышында) анын күнөөсү жоктугун жана зыяндын алдын алуу үчүн бардык зарыл чаралар көрүлгөндүгүн же мындай чараларды көрүү мүмкүн эместигин далилдебесе, ал багажды аба каттамына кабыл алган учурдан тартып жүргүнчүгө же алуучуга берилгенге чейин багаждын жоголушуна, кем чыгышына (же) бузулганына (жараксыз кылынышы) үчүн жоопкерчилик тартат;
- Эгерде жүргүнчү бул буюмдардын жоголушунда, кем чыгышында жана (же) бузулушунда (жарактан чыгышында) ташуучунун күнөөсү менен болгондугун далилдебесе, Ташуучу жүргүнчүнүн жанындагы буюмдардын сакталышы үчүн жоопкерчилик тартпайт;
- Багаж жоголушу, кем чыгышы же бузулушу үчүн ташуучу төмөнкү өлчөмдө жоопкерчилик тартат:
- наркы жарыяланган аба аркылуу ташууга кабыл алынган багаждын жоголушу, кем чыгышы же бузулушу (жарактан чыгышы) үчүн – жарыяланган нарктын өлчөмүндө;
- наркы жарыяланбаган аба аркылуу ташууга кабыл алынган багаждын жоголушу, кем чыгышы же бузулушу (жарактан чыгышы) – алардын анык наркынын олчөмүндө, бирок Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында же мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген, Кыргыз Республикасы катышкан эл аралык келишимдерде белгиленген чектен жогору эмес;
- Багаждын иш жүзүндөгү наркы, товардын акысын төлөгөндүгүн тастыктаган кассалык же товардык чекке же башка документке көрсөтүлгөн баанын негизинде, же келишимде каралган баанын негизинде, ал эми андай болбогон учурда, ошол товар сатылып алынган жердеги ошол сыяктуу товардын орточо рыноктук баасынын негизинде аныкталат;
- Эл аралык аба каттамдарында багаждык жоголушу, кем чыгышы жана (же) бузулушу (жарактан чыгышы) үчүн ташуучу Кыргыз Республикасы катышкан, мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген эл аралык келишимдерге ылайык жоопкерчилик тартат;
- Ташуучу жүргүнчүнү же багажды жеткирүү мөөнөтүн кечиктирүү жеңилгис күч жагдайларынын натыйжасында келип чыккандыгын жана ал мөөнөттүн өтүп кетишине

жол бербөө үчүн бардык зарыл чараларды көргөндүгүн же мындай чараларды көрүүгө мүмкүн болбогондугун далилдей албаса, жүргүнчүнү же багажды жеткирүү мөөнөтүн кечиктиргени үчүн жоопкерчилик тартат;
- Жүргүнчүнү же багажды жеткирүү мөөнөтүн кечиктиргени үчүн ташуучунун жоопкерчилигинин өлчөмү Кыргыз Республикасынын Аба кодекси, Кыргыз Республикасынын Авиациялык эрежелери же мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген, Кыргыз Республикасы катышкан эл аралык келишимдер менен белгиленет.
- Ташуучунун жүргүнчүлөр менен Кыргыз Республикасынын Аба кодексинде, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында же мыйзамда белгиленген тартипте күчүнө кирген, Кыргыз Республикасы катышкан эл аралык келишимдерде каралган өзүнүн жоопкерчилигинин чектерин азайтуу жөнүндөгү ар кандай макулдашуулары жараксыз болуп саналат.

3.Тарифтик эрежелер жөнүндө билдирүү.
Авиабилетти сатып алууда же жүргүнчү ташуу шарттарына өзгөртүүлөрдү киргизгенде (рейс, тейлөө классы, учуу датасы ж.б.) авиабилеттерди саткан агенттен же авиакомпаниянын расмий сайтынан авиабилетти төлөө үчүн колдонулган тарифтин шарттары жөнүндө толук маалыматты алуу керек, анткени атайын тарифтерди колдонуу эрежелеринде аба аркылуу ташуу келишимин аткарууга ар кандай чектөөлөр каралган, алсак:
- учуу датасын өзгөртүүгө тыюу салуу же чектөөлөр;
- учуу датасын өзгөртүү үчүн жыйымдарды алуу;
- учуу датасын жогорку деңгээлдеги тарифке чейин кошумча төлөө менен өзгөртүүгө уруксат берүү;
- ташуу үчүн төлөнгөн суммаларды кайтарууда айып жыйымдарын алуу же жүргүнчү авиабилетти өз ыктыяры менен кайтарып бергенде, жүргүнчү тарабынан ташуучунун пайдасына эмес төлөнгөн суммаларды гана кайтаруу (мисалы, аэропорттук жыйымдар);
- катталган багажды акысыз ташуу ченемин чектөө;
- каттамдагы уруксат берилген орто аралык аялдамалардын саны жана мындай аялдамалар үчүн кошумча төлөмдү талап кылуу;
- баруучу жерде болуунун минималдуу жана максималдуу мөөнөттөрүн көрсөтүү;
- авиакомпания белгилүү бир атайын тариф боюнча билеттерди сата ала турган орундардын санын чектөө;
- жүргүнчүлөрдү ташуу келишимин аткарууга байланыштуу кээ бир кошумча кызматтарды аларга кошумча төлөө менен гана көрсөтүү;
- Ташуучуга ташуу кызматын аткарууга кеткен чыгымдарды кыскартууга жана атайын тарифтерди төмөнкү деңгээлде белгилөөгө мүмкүндүк берген башка чектөөлөр.

4.Катталган багаж.
Багаж каттоо үчүн көрсөтүлгөн авиабилетте белгиленген баруучу же токтоочу жерине чейин бирдиктүү ташуу үчүн катталат. Багажды ташуунун сандык, салмактык жана габариттик ченемдери тейлөө классына, ташуу каттамына жана авиациялык ташууну төлөө үчүн колдонулган тарифтин шарттарына жараша айырмаланат.
Ташуучу катталган багажды акысыз ташуунун белгиленген ченемдеринин чегинде ташууга кабыл алат. Акысыз ташуунун белгиленген ченемдеринен ашкан багаж мындай багаж үчүн белгиленген кошумча жыйымдар төлөнгөн шартта жана аба кемесинин жүк бөлүмдөрүндө бош орун болгондо ташууга кабыл алынат.

5. Салондогу багаж (кол жүгү жана жеке буюмдар).
Катталган багаждын белгиленген ченемине кошумча аба кемесинин салонунда өзүнчө орун ээлеген ар бир жүргүнчү төмөнкүлөрдөн турган кол жүгүн төлөөсүз алып жүрө алат:
- учуу учурунда отургучтардын үстүндөгү багаж текчелерине жайгаштырылууга тийиш болгон жеке буюмдар. Жеке буюмдары/документтери бар багаж орундарынын

максималдуу жол берилген өлчөмдөрү (чакан сумка/жонбаштык/портфель/барсетка ж.б.) – үч өлчөмдүн суммасы боюнча 92 смдан жана салмагы 2 кг ашпашы керек.
- авиакомпания тарабынан салондо ташууга уруксат берилген, салондо кошумча бир же бир нече багаж орундары (кол жүгү). Салондо ташууга уруксат берилген багаж ордунун максималдуу жол берилген өлчөмдөрү 55 см, 40 см жана 20 смдан ашпашы керек, ал эми мындай үч өлчөмдүн максималдуу суммасы 115 смдан ашпашы керек. Бул өлчөмдөр багаж орундарынын дөңгөлөктөрүн, туткаларын жана каптал чөнтөктөрүн эске алат.
Аба кемесинин салонунда ташуу үчүн уруксат берилген мындай багаж ордунан салмагы ашпоого тийиш:
- эконом тейлөө классындагы жүргүнчүлөр үчүн – 5тен 10 кг чейин (багытына жараша ташуучунун эрежелерине ылайык);
Жүргүнчү өзүнө таандык болгон кол жүгүн аба кемесинин жүк бөлүмүндө ташуу өтүнүчү менен кайрыла алат. Эгерде мындай кол жүгү кол жүгүн ташуунун белгиленген ченемдерине ылайык келсе, ал жүргүнчүдөн кошумча акы албастан катталган багаж катары ташылышы мүмкүн.
Кол жүгүнө "Кабинага" же "Кол жүгү" деген белги коюлат жана кол жүгүнүн салмагы багаж квитанциясына же башка ташуучу документке белгиленет.
Ташуучу тарабынан белгиленген салмак жана/же габарит боюнча ченемден ашкан кол жүгү катталган багаж катары ташылат. Кол жүгүнүн ченемин кошо алганда, тариф менен белгиленген багажды акысыз ташуунун жалпы лимитинен ашып кеткен учурда кошумча акы алынат.
Жүргүнчү аба кемесинин салонунда ташылган жеке буюмдарынын сакталышына өзү кам көрүүгө тийиш. Эгерде жүргүнчү башкача далилдей албаса, жүргүнчүнүн кол жүгүнүн жоголушу же бузулушу үчүн ташуучу жоопкерчилик тартпайт.
Кол жүгүн ташуунун белгиленген ченемдеринен ашыкча жүргүнчү аба кемесинин салонуна өзү менен кошо ала алат:
- жыйнактуу портпледдеги костюм;
- Duty Free дүкөндөрүнөн сатылып алынган, салмагы 3 кгдан ашпаган жана үч өлчөмдүн суммасы 92 смдан ашпаган баштыкка салынган товарлар.
- учуу учурунда өз алдынча жылып жүрүү үчүн мобилдүүлүгү чектелген жүргүнчү үчүн бир шайман (балдак, баскыч, майыптар арабасы, таякктар, роллаторлор ж.б.). Көрсөтүлгөн шаймандар кошумча төлөмсүз ташылат жана жүргүнчүнүн каалоосу боюнча аба кемесинин салонунда ташылышы же катталган багаж катары таризделиши мүмкүн. Багаж катары таризделген учурда, мындай буюмдар аба кемесине отургузуу алдында тапшырылууга тийиш.
- үч өлчөмдүн суммасы боюнча өлчөмү 118 смдан ашпаган (55×40×23 см) балдардын жол бешиги же бүктөлмө отургуч-араба. Бул шаймандар аба кемесинин бортуна отургузуу алдында кошумча төлөмсүз багажда ташуу үчүн тапшырылат.
- Литий батареяларын/аккумуляторлорду/кубаттандыруу блокторун камтыган мобилдик телефондор, планшеттер, электрондук тамекилер, пауэрбанктар жана башка гаджеттер жеке буюмдарды ташуунун уруксат берилген салмактык жана габариттик ченемдеринин чегинде кол жүгүндө жана жүргүнчүнүн көзөмөлүндө гана алып жүрүүгө болот. Бул буюмдарды катталган багажда жана багаж текчелеринде жайгаштырылган багаж орундарында ташуу үчүн тапшырууга болбойт.

6. Дооматтарды жана доолорду коюу мөөнөттөрү жөнүндө билдирүүлөр
- Багаж каршы пикир жок алынган учурда, эгер башкача далилденбесе, тиешелүү абалда жана ташуучу документке ылайык жеткирилди деп эсептелет;
- Багаж жетишпеген жана (же) бузулган (жарактан чыгарылган) учурда, багажды алууга укугу бар адам ташуучуга кайрылууга, бирок багажды алган күндөн тартып 7 күндөн кеч эмес жазуу жүзүндө доомат менен кайрылууга тийиш. Багажды жеткирүү кечиктирилген учурда доомат багажды алуучунун карамагына берилген күндөн тартып 21 күндүн ичинде берилиши керек;

- Ташуучу эгерде дооматты берүүнүн мөөнөтүн өткөрүп жиберүүнүн жүйөлүү себебин тааныса, дооматы берүү мөөнөтү бүткөндөн кийин дооматты кароого кабыл алууга укуктуу.
- Эгерде дооматты берүү мөөнөтү бүткөндөн кийин дооматты кароого кабыл алуудан баш тартса, аба аркылуу ташуу келишими бузулган учурда талаптарды коюуга укугу бар адамдар сотко кайрылууга укуктуу;
- Ташуучу дооматты карап чыгууга жана аны канааттандыруу же четке кагуу жөнүндө арыз ээсине 3 айдын ичинде, ал эми аралаш каттамда (аба жана башка транспорт түрлөрү менен) ташуу боюнча доо арызы боюнча - доо арыз берилген күндөн тартып 6 айдын ичинде жазуу жүзүндө кабарлоого милдеттүү;
- Ташуучуга карата аба аркылуу ташуу келишиминен келип чыгуучу доо арыздар аба кемеси баруучу жерине келген күндөн тартып же аба кемеси келиши керек болгон күндөн тартып, же аба аркылуу ташуу келишими токтотулган күндөн тартып эки жылдан кеч эмес берилет;
- Доонун эскирүү мөөнөтү ичинде ташуучуга доомат коюлган учурда, ошондой эле Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган башка учурларда токтотулат. Доонун эскирүү мөөнөтү эгерде бул жооп дооматты кароо мөөнөтүнүн чектеринде берилсе, ташуучунун дооматка жообу алынган күндөн тартып же ташуучунун дооматка жообу алынбаган учурда, дооматты кароо мөөнөтү аяктаган күндөн тартып кайра улантылат.
Көрсөтүлгөн мөөнөттө жазуу жүзүндөгү доомат жок болсо, ташуучуга карата доо коюлбайт.
Ташуучу төмөнкү учурларда жүргүнчүнүн же анын мыйзамдуу өкүлүнүн дооматын канааттандыруудан баш тартууга укуктуу:
- кызыкдар тарап келтирилген зыяндын зарыл далилдерин көрсөтө албаса;
- авиакомпаниянын ташуу келишиминин шарттарын аткаруусу менен келтирилген зыяндын ортосунда түз себептик байланыш жок болсо;
- жүргүнчүнүн багажына келтирилген зыянга жүргүнчүнүн багажында камтылган мүлк себеп болсо;
- ташуучу жүргүнчүнүн өзүнүн этиятсыз аракеттери жана шалаакылыгы анын ден соолугуна же багажына зыян келтирилишине же зыяндын көбөйүшүнө түрткү болгонун далилдесе;
- багажды ташуу учурунда келтирилген зыян төмөнкүлөрдөн улам пайда болсо:
- Ташуучунун жөнөөчү, транзит же баруучу өлкөдө колдонулган мыйзамдардын, токтомдордун, буйруктардын, мамлекеттик органдардын талаптарынын сакталышы жана/же жүргүнчү тарабынан алардын сакталбашы;
- жүргүнчүнүн багажынын жетишсиз же туура эмес таңгакталышы;
- ташылуучу мүлккө Ташуучунун эрежелери боюнча авиаташууга тыюу салынган предметтерди жана буюмдарды киргизүү;
- багажда ташылып бараткан предметтерге таандык болгон белгилүү бир сапат, касиет же кемчилик;
- багажга келтирилген зыян Ташуучу тарабынан көзөмөлгө алынбаган кандайдыр бир себеп менен келип чыкса жана Ташуучу жана анын ыйгарым укуктуу адамдары зыяндын алдын алуу үчүн бардык зарыл чараларды көргөнү же аларды көрүүгө мүмкүн эместиги далилденсе, Ташуучу жана анын ыйгарым укуктуу адамдары мындай зыянды атайылап жасаган аракеттери же шалаакылыгы менен келтирген учурлардан тышкары.

7. Багаждагы кооптуу предметтер жана заттар. Коопсуздук максатында эгерде атайын уруксаттар менен башкача каралбаса, кооптуу предметтер катталган багажда же кол жүгүндө болбошу керек.
Аба транспорту менен ташууга тыюу салынган кооптуу предметтер жөнүндө кеңири маалымат Ташуучу тарабынан өзүнүн расмий сайтында, ташууларды сатуу боюнча агенттерде, атайын маалыматтык материалдарда берилет.